

Mängima ja trikitama!

Head linlased, kohe-kohe valmivad Võhmas uued mänguväljakud ja kaua oodatud skatepark, nii et lisaks lastele mõeldud atraktsioonidele on varsti olemas uued võimalused ekstreemspordihuvilistele. Mänguväljakud rajatakse korrusmajade vahetusse lähetusse ja skatepark koolimaja kõrvale.

Valmivad mänguväljakud kerkivad vanade amortiseerunud väljakute asemele, mis kohati olid lastele ohtlikuks muutunud. Et igav ei hakkaks on nn „uutekate“ ja „vanakate“ väljakud erinevad ning mõlemalt leiab rohkelt uusi atraktsioone.

Veski ja Kalevi tänava nurgale ligi 10 aastat tagasi mänguväljaku rajanud perekond Wüthrich on toimuvaga rahul.

„Nii nagu omale aastatega pisut halli juustesse juurde tuleb, vananevad ka mänguväljakud. Ajal kui meie väljaku rajasime, tellisime parima, mis meie võimuses oli, nüüd on aga võimalused hoopis teised ja mul on hea meel, et uued väljakud asemele tulevad. Vana väljaku kasutuskõlblikud osad anti meile tagasi ja nende jaoks on meil koht valmis mõeldud,“ rääkis Elke Wüthrich.

Skateparki projekt valmis spetsiaalselt Võhma jaoks ja teist selletaolist Eestist ei leia. Eks ikka sellepärast, et ekstreemspordiharrastajatel igav ei hakkaks ja et nad soovi korral erinevaid väljakuid katsetada saaksid.

Suureks abiks väljakute projekti koostamisel on olnud linnapea Avo Pöder, kes ehitusalase hariduse ja projektijuhtimiskogemuse-

Mänguväljak Veski tänaval ...

... ja Väiksel tänaval.

ga ilmselt nii mõnegi paberi liikumist-kinnitamis-alkirjastamist kiirendas.

Linnapeal on uute väljakute üle hea meel. „Vanad mänguväljakud olid oma aja ära elanud ning uute väljakute rajamisega saavad lapsed kaasaegsed ja arendavad atraktsioonid ning paraneb oluliselt ka linna heakord,“ sõnas ta.

Mänguväljakute rajamiseks tegi parima pakkumise Belander Grupp OÜ ja skateparki valmistajaks valiti

Terasteenus OÜ. Väljakute kogumaksumus on 61440 eurot, millest 55296 eurot kaetakse PRIAst taotletud toetusega. Võhma linna eelarvest eraldati projekti omafinantseeringuks 6144 eurot.

Leian, et Võhma jaoks on mitme väljaku valmimine mitmeti kasulik. Korda saavad vananenud mänguväljakud ja skatepark pakub uusi võimalusi ekstreemspordihuvilistele. Eriti teeb aga head meelt see, et lastel on koht lõbusaks ajaveetmiseks

ning linnapilt muutub rõõmsamaks ja atraktiivsemaks.

Need väljakud on meile kõigile – kellele aktiivseks kasutamiseks, kellele aja-veetmiseks, kellele lihtsalt vaatamiseks. Kasutagem neid vastutustundlikult ning hoidkem puhtust ja korda, siis on väljakute eluiga pikk ning rõõmu ja silmailu jätkub kauemaks.

Riine Ant
MTÜ Hulgakesi
Autori fotod

Väga austatud Võhma käsitöömeistrid!

Minu siirad vabandused Teie ees, et ma ei kirjutanud Teist ridagi eelmises Võhma Linnales linnapäevi kokkuvõtvas artiklis. See aga ei tähenda, et ma Teie tegevustest ei hooli, pigem vastupidi – austan Teid ja Teie tegevust kogu südamest. Teie näitus linnapäevadel oli kindlalt ürituse krooniks. Nimetasin seda ka linnapäevi teadustades, et see näitus on läbi aegade ilusaim Võhmas. Nii ma ka tegelikult arvan ja ütlen seda ikka ja jälle.

Olete väga tublid ja loodan üsna pea näha Teie poolt väljapandud näituseid.

Vabandan Teie kõigi ees südamest.

Aare Järvik
Abilinnapea

Linnapäevade korralduskomisjoni esimees

Tänu!

Tahan tänada kõiki, kes andsid oma panuse Võhma linna päevade ja Kesk-Eesti laada heaks läbiviimiseks!

Komandajate nimel,
Aare Järvik
abilinnapea

Teade

Võhma postkontor
alates 07. novembrist 2011 avatud

E 8.30–18.00
T–R 8.30–16.00
Lõuna 13.00–13.30

Kaardistame ohtlikke kohti!

Viljandi Maavalitsuse Tervisetuba kutsub kõiki Viljandimaa elanikke üles märkama ja teada andma ohukohtadest!

Ohtlik koht võib olla nii puudulikult hooldatud spordi- kui mänguväljak, turvamata ujumiskoht, valesti planeeritud haljastus, lahtised koerad, hooletu parkimine ja õueala märkide puudumine, lagunevad hooned, katkised teed, avatud kommunikatsioonisüsteemid või ka näiteks

tegevusetute noorte kogunemiskohad, alkoholi kuritarvitamine (kuritarvitamise paigad) jms.

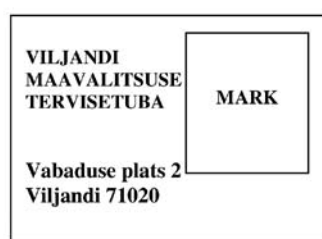
Kogutud info aitab kohalikul omavalitsusel analüüsida olemasolevat olukorda ohutuse ja tervise aspektist ning planeerida tegevusi elanike turvalisuse tagamiseks.

Täida allolev ohukohateade ning vii see kas kohaliku omavalitsusse või saada Tervisetuppa!

On-line ankeeti saab täita Viljandi Maavalitsuse Tervisetoa kodulehel: <http://viljandimaa.ee/tervis/>.

2010. aastal teatasid viljandimaalased 231 ohukohast üle terve maakonna. Tänu sellele infole on väga paljud ohtlikud kohad juba turvaliseks muudetud ning need, mis pikemat ettevalmistust vajavad, omavalitsuste poolt planeeringutesse lisatud.

Õnnetused on välditavad meid ümbritseva keskkon-

Vabaduse plats 2
Viljandi 71020

na ning inimeste käitumise (ümber) kujundamisega!

Anu Kivi
Viljandi
Maavalitsus

TEATAN OHTLIKUST KOHAST

Omavalitsus ja koht kus ohukoht asub:

Mis teeb selle koha ohtlikuks (kriipsuta alla):
Liiklus Vägivald Haljastus Ehitised Muu
Täpsusta:

Mida Te soovitate selle koha turvalisemaks muutmiseks:

Olen (kriipsuta alla): Mees Naine
Vanus:

Kellele on kohalik uudis oluline?

Eesti.ee on nüüdseks etegutsenud juba aasta aega, sellest poole oleme olnud uudisteportaal Delfi keskkonnas. Võrreldes eelnevaga tähendas Delfisse tulemine meile ühtlasi seda, et meie lugejate arv kasvas mõnelt tuhandelt ligi 70 000-le nädalas. Ka liitunud omavalitsuste arv on kasvanud 55-lt 150-ni. Näha on, et kohalikul tasandil tehtav läheb korda lisaks oma inimestele ka teistele. See oli üheks meie eesmärgiks – tuua toredad tegemised ja inimesed Eesti eri paigust ühte kohta kokku ning jagada erinevaid kogemusi.

Eesti on väike riik ning meil kõigil on lisaks oma kodukohale olulisi paiku mujalgi. Põlise pealinlasena on minu südames erinevatel põhjustel Raasiku vallas asuv Aruküla, Ida-Virumaal paiknevad Toila ja Tudulinna ning õpingupaik Tartu. Sündmused neis kohtades lähevad mulle korda siiani, sest olen neis paikades palju viibinud. Usun, et samasuguseid inimesi on veel, kel kas lapsepõlvkodu, vanaema-vanaisa, sõbrad, sugulased või suvila asuvad mõnes teises linnas-vallas. See tähendab, et kohalikel uudistel on tarbijaid enam kui valla-linna enda püsielanikud. Kui lisame siia uudishimulikke naaberomavalitsuse inimesed ja välismaale siirdunud, saame juba päris suure hulga inimesi, kel on potentsiaalne huvi teie kodukohas toimuva vastu.

Lugejale läheb korda ka positiivne

Igapäevased krimiuudised ja muu negatiivne, mis üle Eesti toimub, on nii või naa meie meediapildis, kuid eesti-

Tanel Saarmann, eesti.ee toimetaja

elu.ee portaal püüab lugejani tuua kilde ka positiivsest ning ei saa öelda, et lugeja seda ei hindaks. Igasugused arendused, ehitused, renoveerimised, head ideed, toredad retseptid, huvitavad persoonid ja muu selline on saanud tihti ühe artikli kohta tuhandeid lugejaid ja kümneid positiivseid kommentaare. Osadel teemadel on tekkinud pikem arutelu, millest on omakorda ainest saanud uued artiklid.

Julge teada anda, mis kodukohas toimub

Eesti.ee portaalis ilmub praeguse seisuga umbes 400 lugu nädalas, neist valdav osa on sellised, mis pakuvad huvi kohalikele, ülejäänud aga on huvitav lugemine laiemale seltskonnale. Mõni toimetajate arvates kohalik artikkel saab vahel ootamatult populaarseks. Meil ei ole vahet, kas meie kätte jõuab kooli kokkutuleku üleskutse või kohaliku mõisahoonde renoveerimise artikkel – üks on kohalik, teine võib huvitada laiemat ringi – meie portaalist leiab mõlemad.

Kutsume siinkohal inimesi üles kohalikkude lehte kirjutama, vihjeid andma, arvamus avaldama. Kirjutada ja fotosid saata võib ka otse meile, tehes seda aadressile rahvahaal@eesti.ee.

Projektist, mis ühendab Võhmat ja Stendet

Elmisest linnalehest võisite lugeda Luule Tiirmaa elamusi ja mõtteid sõprusprojekti ning selle raames toimunud ürituste teemal. Kahjuks jäi projektimeeskonnale ja osaliselt ka lugejatele arusaamatuks, millised konkreetsed hetked artikli kirjutajale meelehärmi tekitasid. Püüame projektitegevustesse lähemat selgust tuua kirjutajale meeldivas vormis – Linnalehe kaudu.

Hea tahe ja soov liidavad

Üllatav oli kriitika Stende kohaliku rahva vähese osavõtlikkuse teemal, kus kirjutajat häiris nii Stende kui ka meie rahva loodus.

Demokraatlikus ühiskonnas on õigus teha valikuid, millal, kus ja millisel üritusel osaleda. Lisaks peab arvestama, et Lätis on viimasel paaril aastal toimunud suured muutused, kuid majandussurutise kõrval on Stende piirkonna inimesi mõjutanud ka haldusreform. Stende linn liideti Talsi rajooniga ja linnavalitsust inimestele harjumuspärase vormis enam ei eksisteeri. Lisaks kõigele puudub Stendel traditsiooniline linna ja lähümbrust hõlmav üritus, nagu meil on linnapäevad. Sõbrad sealtpoolt piiri üritavad seda traditsiooni luua ning näevad just meie ühises sõprusprojekti võimalust selle alustamiseks.

On loomulik, et uutest algatustesse suhtutakse väikese ettevaatusega ja esmalt jälgitakse toimetamist eemalt, teinekord ka aken-delt või aedadest. Eelpool mainitud olukorda ja sellest tulenevalt inimeste meeleolu arvesse võttes on see ka arusaadav.

Rongkäigu ajal teeäärse platsil toimunud esinemine ei olnud aga sugugi lihtsalt mingi suvaline esinemine selleks, et inimesi kontserdile meelitada, vaid paik oli kunagise kultuurimaja asukoht ja väike kontsert anti austamiseks ja mälestamiseks sealset tegevust.

Ette heita, et asjad just nii olid, nagu nad olid, ja toimusid meie isetegevuslasi ette hoiatamata, on pehmelts öeldes tavatu. Ka Stende kultuurikollektiivid ja nende juhid olid peo korraldamisel lähtunud ainult hea tahte ja soovi põhimõttest.

Reklaam ja keeleprobleemid

Märkimisväärseks võib pidada, et üritusest võttis osa ja omapoolsed tänusõnad andis isiklikult edasi Talsi rajooni esimene mees Mervaldis Kotovs – meie mõistes võiks see võrduda maavanema külastusega. Hilisemal koosviibimisel lausutas ühisprojekti käivitamise ja seni toimunu aadressil ainult kiitvaid sõnu.

Kuna Stendes puudub traditsiooniline üritus, mis linnarahva ja ümberkaudsed huvilised kokku tooks, oli Eesti päevade kontsert iseseisva üritusena välja reklaamitud. Meil toimunud Läti päevad olid aga lisatud linnapäevade kavasse ning seepärast ilmus reklaam kontserdi kohta Võhma Linnalehes, linnapäevade plakatitel ja infoklippides raadios.

Mis puudutab esinemiste tõlkimist arusaadavasse keelde, siis kõikide Läti kollektiivide nimed said eestikeelse tõlke enne esinemist. Samuti laulude pealkirjad ja mõne ettekande puhul ka sisu.

Linnapäevadel toimunud kontserdi ja tegevuste kava oli eelnevalt saadetud Läti projektimeeskonnale, nende soovi kohaselt tõlgituna vene ja inglise keelde. Jooksvalt said Läti kollektiivid vene- ja inglisekeelse ülevaate toimuvast projektimeeskonna liikmetelt. Kuna linnapäevade raames toimus väga palju erinevaid üritusi samaaegselt eri paigus, ei olnud sünkroontõlge igal pool lihtsalt mõeldav. Arusaamatuks jääb, kellele veel oleks vaja olnud toimuvat tõlkida, kui kohalik elanikkond ja külalastajad on valdavalt eesti keelses.

Planeerimine ja korraldamine

Luule Tiirmaa tähelepanekuga, et Lätis on tegevused alati väga asjalikult planeeritud, oleme 100% nõus. Meiegi oleme alati püüdnud külaliste aega selliselt planeerida, et neil jääks proovide ja esinemiste kõrvalt aega ka puhkuseks ja lõõgastuseks. Projektitegevuste kõrval oleme sõpradele organiseerinud ekskursioone nii Võhmas, Viljandis, Põltsamaal kui ka Paides. Kaasasime Läti kultuurikollektiivid osalema maakondlikul laulu- ja tantsupeol, Kabala laulu- ja tantsupeol ning Viljandi Folgil. Seega on kriitika Võhmas toimunud ürituste ajakavade ning planeerimise kohta üle pingutatud.

Kõik projekti raames toimunud üritused on korraldatud külaliste vajadusi esmatähtsaks pidades. Selle nimel on projektimeeskonnad igapäevaselt e-kirju vahetanud, telefonivestlusi pidanud ning kord 3 kuu jooksul silmast silma kohtumistel kõik küsimused läbi arutanud, toimunud tegevustele hinnangu andnud ja probleemidele ühiselt lahendused leidnud.

Ei mäleta, millal Võhma linn ja nii suur hulk meie rahvast sellises mahukas kultuurivahetuse projektis osales. Tegu on väga mahuka rahvusvahelise koostööprojekti, mis hõlmab ehitust, riigihankeid, keerukat

Projektimeeskondade kohtumine Lätis. Vasakult Aare Järvi, Sandra Leja, Solvita Üdre, Aina Cebure, Gita Stravdina, Avo Pöder, Riine Ant.

finants- ja tegevustepõhist planeerimist, inglisekeelset dokumentatsiooni, tõlketööd, suhtlust ja aruandlust nii inglise kui vene keeles. Samuti pidevat valmisolekut ettenägematute probleemide kiireks lahendamiseks. Kõik see toimub n-ö kulisside taga ja kahtlemata annab iga projektimeeskonna liige oma panuse. Olenemata mitmetest takistustest, kus projektiga jätkamine on tõsise kahtluse all olnud, oleme suutnud rahastajat veenda, et projekt on mõlemale osapooltele mitmes mõttes väga oluline ja oleme tänulikud, et meile „süttis roheline tuli“.

Seni on projektis osalenud inimestega arutledes jäänud küll mulje, et kõigil on sellise võimaluse üle ainult hea meel ja osalemiskogemustega on rahule jäänud.

Kultuuris võib kriitika reklaami eest olla. (Aarne Vaik)

Mõistetamatu on see, et rahulolematu artikli kirjutaja ei soovi muret tekitavatest teemadest vahetult rääkima tulla, vaid avaldab arvamust linnalehe vahendusel ainusikulistele arvamuste põhjal, tehes seda kõige kriitilise-

mal moel ning puudulike teadmistega, mis lugejaid eksitavad. Seda imelikum tundub fakt, et artikli kirjutaja kuulub samas ka linnavolikokku, kus tekkinud küsimustele ja arusaamatustele võiks vahetu ja adekvaatse vastuse saada. Millegipärast on tormi tekitamine vee- klaasis ikka valitud linnalehe vahendusel.

Kriitika on edasiviiv jõud. Aga ka kriitikal on mitu tahku. Mõni neist heatahtlik, mõni suunav. Kui aga kriitikat võrtsitatakse sarkasmi ja irooniaga, jääb vägisi mulje, et on tekkinud hoopis soov ära panna ja see on märkamatu kujunenud harjumuseks.

Projektimeeskond on jätkuvalt valmis projekti raames toimuva kohta teavet jagama, kõigi linnakodanike ettepanekuid ja arvamusi ära kuulama ning ühiselt võimalikke lahendusi leidma.

Projekti „Connecting Stende and Võhma“ projektimeeskond

Linking Estonia and Latvia. Part-financed by the European Regional Development Fund.

Läti päevad Eestis

Õppides tundma Eesti linna Võhmat ja selle elanikke, sain pildi linna elust, harjumustest, omadustest ja kultuurist (rahvariided, tantsud, laulud).

Ma võrdlesin ürituse korraldust, ideid ja juhtimisstiili, mis on meist veidi erinevad. Eestlased on rahulikud ning artistidega suheldes/koostööd tehes säilitatakse samuti lihtsus ja meelerahu.

Mulle meeldis, et pärast kontserti sai kuulsatelt esinejatelt minna autogrammi küsima või nendega koos pilti teha. Öhtuprogrammi rikastasid erinevad tegevused nagu loterii või kohalike juhtide võistlus. Positiivne oli kohalike ettevõtete ja kodanike aktiivne osalemine.

Ma olin rabatud kohaliku küünlatehase tööst, maalitud küünalde näitusest ja parafinist uisuväljakust. Ma tõesti tundsin Võhmas piduliku atmosfääri ning see peegeldus ka sealsete inimeste naerunägudel.

Üleüldiselt andis osalemine Võhma linnapäevadel positiivse kogemuse ja kindlasti saime palju häid mõtteid oma linnale.

Tänan Teid külalislahkuse eest!

Lugupidamisega
Iveta Freimane
Stende kooli direktor

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Pangabuss peatub:

Võhma linnavalitsuse juures kell 10.00–12.00	IV kvartalis 10. ja 24. oktoober 7. ja 21. november
Kabala rahvamaja juures kell 13.00–14.00	5. ja 19. detsember
Suure-Jaani Konsumi kaupluse parklas kell 14.15–17.15	IV kvartalis 3., 17. ja 31. oktoober 14. ja 28. november 12. detsember

Bussis saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole suaraha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, sõlmida hoiuseid ja muid erinevaid lepinguid.

Tutvuge pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega
www.swedbank.ee. Lisainfo pangabussi teenuste, kellaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

Korterimajade renoveerimisega vähendame oluliselt küttearveid

Suvi on selleks aastaks lõplikult läbi. Kätte on jõudnud sügis – aeg, mil loodus meie ümber kolletab ja punetab ning puud kaotavad oma lehtkatte. Päevad muutuvad nüüd aina lühemaks, ilmad külmemaks ning päike on võtnud nõuks olla suurema osa ajast pilvede taga. Vihm ja käre tuul on muutunud pea igapäevaseks.

Sügis on kindlasti oma moodi ilus ja kõige maalilisem aastaaeg, kuid paratamatult tähistab see meile ka 8-kuulise kütteperioodi algust ja sellega ühtlasi kõrgemaid kommunaalarveid. Soojakulude osatähtsust perede elarves ei saa alahinnata: keskmise eestlase jaoks moodustavad need rohkem kui pool leibkonna kodukuludest. Kõrged küttearved pole aga paratamatus.

Kulutusi toasoojale on võimalik vähendada läbi energiasäästu, mis on peamiselt saavutatav korterimajade soojuskindlamaks renoveerimise teel. Kortermajad moodustavad 2/3 Eesti elamufondist ning kuna enamused neist kannatavad Nõukogude aegse ebakorrekse ehituskvaliteedi all, vajavad need rekonstrueerimist ja ühtlasi energiatõhusamaks muutmist. Euroopa Liit on võtnud eesmärgiks, et 2020. aastaks tuleb saavutada hoonete põhiseks energiatarbeks mitte rohkem kui 100 kWh/m². Eestis on täna see näitaja paljude korterimajade puhul mitu korda kõrgem. Soojuskindlamate elamutega säästaksime küttekuludelt ning

Siim Kabrits, Riigikogu liige, IRL

le käivitada toetusprogramm ka väikemajade rekonstrueerimiseks niipea, kui selleks tekib rahaline võimalus. Valitsuse tegevusprogrammis on tähtajaks määratud 2014. aasta, kuid võimalusel alustatakse sellega juba varem.

Loomulikult ei ole elamute soojuskindlustamine odav, mistõttu on riigi abi märgilise tähtsusega. Majandus- ja kommunikatsiooniministri käivitatud korterimajade rekonstrueerimistoetusprogrammi eesmärgiks on julgustada ja aidata inimesi investeerima kodukulude kokkuhoiuks. Hetkel kaetakse riigi poolt 35 protsenti korterelamu rekonstrueerimise maksumusest, kui sellega saavutatakse hoonetes 50 protsenti suurune energiasääst. Aastaga on korterimajade soojuskindlamaks muutmise toetust saanud 183 korterelamut ligi 4,9 miljoni euro eest. Programm jätkub ja loodetavasti tulevikus juba veelgi suurema riigipoolse toetusega.

Neljandik Eesti elanikest elab väikemajades. Seetõttu on valitsusel kavas lisaks korterimajade renoveerimise-

le käivitada toetusprogramm ka väikemajade rekonstrueerimiseks niipea, kui selleks tekib rahaline võimalus. Valitsuse tegevusprogrammis on tähtajaks määratud 2014. aasta, kuid võimalusel alustatakse sellega juba varem.

Küttearvete ohjeldamine on kasulik mitmel tasandil. Lisaks kokkuhoiule kommunaalikulude pealt, aitab majade renoveerimine elavdada majandust ning parandada ehitussektoris tööhõivet. Kaudne mõju avalduks kindlasti ka teiste majandusharude töökohtade säilitamisele ning mis ehk veelgi olulisem, Eesti muutuks ilusamaks ja keskkonnasõbralikumaks.

Eesti kliimas, kus suviselt soojasid ilmasid jagub napilt kolmeks kuuks, on majade korralikku soojuspõlvast raskes ülehinnata. Hoonete energiasäästlikumaks muutmise on garantii väiksematele kommunaalrivatele ja nii igal aastal – sügisest kevadeni.

Neljandik Eesti elanikest elab väikemajades. Seetõttu on valitsusel kavas lisaks korterimajade renoveerimise-

Programm KUTSE õpingud katkestanutele ja täiskasvanud õppijatele
www.hm.ee/kutse
jatkukutse@hm.ee

Programm „KUTSE“ on teinud läbi uuenduskuuri ning lisaks katkestanutele on programmi raames võimalik õppida ka täiskasvanutel eraldi õpperühmades.

Kui sa oled kunagi katkestanud õpingud kutseõppeasutuses ning tahaksid need nüüd lõpetada, siis on programm KUTSE just sinule!

Kas ka Sinuga juhtus nii, et majandusõitsengu ajal tundus töötamine mõistlikum kui õppimine ning praktiliselt tagasi kooli Sa enam ei jõudnud? Nüüd aga on olukord tööturul hoopis teine. Äkki kuluks lõputunnistus siiski ära?

See programm on suunatud Sulle, kui oled õppinud kutsekoolis ja ajavahemikus 01.01.2000 –

01.09.2010 selle pooleli jätnud. Katkestamise põhjused pole olulised.

Huvi korral pöördu kutsekooli, kus õppisid enne või teise kutsekooli, kus on sama või sarnane eriala.

Või soovid hoopis omandada uut elukutset omaealiste, elukogenud inimeste gruppis? Ka siin on sulle abiks programm KUTSE!

Sinu hariduse omandamine jäi aastate taha ning on minetanud oma funktsiooni, kuid nüüd oled motiveeritud leidma uut rakendust läbi uue kvalifikatsiooni omandamise, aga Sa ei soovi asuda tavaõppesse koos noortega. Õppimine omaealiste, elukogenud inimestega, ühes grupis oleks meeletu? Antud programm pakub Sulle sellise võimaluse. Programmi alusel õppimisele ei ole eelduseks varasem sarnane haridus, töötamine antud erialal või töötamise staatus. Oluline on vaid tahe õppimiseks.

Kui asud õppima programmi KUTSE alusel, siis on Sul võimalik taotleda õppijatele ettenähtud õppetootust, söödusoodustust ja koolilõuna toetust. Õpe on TASUTA!

Kooli kontaktandmed leiad aadressilt www.hm.ee/kutse
Uuri oma võimalusi kohe!

Lisainformatsiooni saad ka telefonil 735 0382 ja e-posti teel aivi.virma@hm.ee või jatkukutse@hm.ee.

Aivi Virma
Programmi KUTSE juht

Viinakuu jutustab Eesti rahva püsivast ikkest

Eesti rahvakalendris tunetakse oktoobrit muude nimetuste kõrval ka viinakuuna. Selle päritolu viib meid tagasi teoorjuse aegadesse. Kui talupojad olid sügiseks lõpetanud põllutööd, kamandati nad oktoobri paiku teoorjuse korras mõisate viinaköökidesse tööle. Nii on viinakuu termin meile tegelikult meenutamas rasket orjajakt, mida mitte nii väga kauges minevikus meie esiisad pidid kandma.

Piitsad meie turjadel enam küll ei laksu, kuid erinevates ahetates on suur osa eestlastest ikka. Orjus, või kasutaksin edaspidi sõna sõltuvus, on nüüd siis enda peale vabatahtlikult võetud. Kui vaadata üldist pilti, siis peab tõdema, et rahvas kui selline on terviklikult alkoholisõltuvuses. Osad füüsiliselt ja sotsiaalselt omastamisest tulenevalt ja väga suur osa kaassõltlastena.

Rahvas kui selline on terviklikult alkoholisõltuvuses. Osad füüsiliselt ja sotsiaalselt omastamisest tulenevalt ja väga suur osa kaassõltlastena.

Me kipume pidama seda probleemi ainult väikese rahvakillu omaks. Jah, tõsi ta on, et üks väiksem osa rahvast tarvitab ära tugevalt rohkem kui see kesmine elaniku koh-
ta arvatud kogus aastas. Nemad jooavad ära näiteks ka minu ja paljude teiste alkoholi täielikult mittetarvitavate inimeste osa. Kuid ka see tugevalt liigtarvitavate seltskond elab siinsamas meie keskel, kasvatab lapsi, liikleb teedel ja vajab arstiabi. See

Lauri Beekmann, Eesti Karskusliidu esimees

tervisele ja ka tulevaste generatsioonide olukorrale.

Miks oskab eestlane lõõgastuda valdavalt alkoholi tarvitades?

Me kipume pidama seda probleemi ainult väikese rahvakillu omaks. Jah, tõsi ta on, et üks väiksem osa rahvast tarvitab ära tugevalt rohkem kui see kesmine elaniku koh-
ta arvatud kogus aastas. Nemad jooavad ära näiteks ka minu ja paljude teiste alkoholi täielikult mittetarvitavate inimeste osa. Kuid ka see tugevalt liigtarvitavate seltskond elab siinsamas meie keskel, kasvatab lapsi, liikleb teedel ja vajab arstiabi. See

seltskond ei piirdu kindlasti ainult nendega, kelle näost me näeme alkoholi hävitavat mõju. Kuhu kategooriasse me asetaksime näiteks joobesündis hirmkalli sportautoga tänavapiirdeid ja autosid ramminud endise riigimehe ja tänase eduka ärimhe? Või kuidas hinnata ühe endise riigikogulase ja ühe Eesti kuulsaima arsti ning tema ka praegu riigikogus istuva sõbra seiklusi alkoholijoobes olekus ühes Tallinna pubis? Kuna tegemist on intelligentsete, haritud ja enamuse oma ajast arukatele tegevustele pühenduvate inimestega, kas me peame nende alkoholi tarvitamisega seotud probleemset käitumist väheoluliseks? Ma ei tea, võib-olla on kõik need mainitud inimesed tänaseks alkoholile selja keeranud, kuid tooksin nad lihtsalt näitena, et ka kallites ülikondades ja meie silmis edukad inimesed võivad olla alkoholi kütkeis, tehes valikuid ja tegusid, mida nad ilma alkoholi osaluseta kindlasti ei teeks. Ma ei kahtle, et suur osa neist ei ole füüsilises sõltuvuses, kuid järelikult on nende elus põhjusi, miks nad kasvõi ainult paaril õhtul kuus otsustavad pidurid maha tõmmata ja tulemusel võivad olla rasked. Paljud nüüd ehk vastavadki, et aga inimene vajab ju lõõgastust ja pidurite

mahatõmbamist. Kuid midagi on viltu, kui sellise tegevuse peamiseks vahendiks peetakse alkoholi. Miks oskab eestlane lõõgastuda valdavalt sellist ainet tarvitades, mille tulemusena võib ta istuda purjus olles rooli või rikkuda avalikkuse korda?

Alkoholist tulenev sõltuvus on kaugelt suurem probleem, kui me endale tunnistasime julgeme. Tegemist on kasvava ikkega, mida me kaldume õigustama ja ilustama. Ja seda ka noorte puhul, kelle jaoks ka väiksemad alkoholi kogused võivad mõjuda häirivalt nende noore organismi arengule.

Alkoholiäri rikkus tuleneb liigtarbisest

Alkoholitöösturid on tänapäeva mõisnikud, kelle kasum on seda suurem, mida rohkem rahvas joo. Lihtne ja loogiline. Inimeste liig-

tarvitamisest laekuva tulu-
ga esinevad nad oma maine
kujundamiseks sponsoritena
nii spordimeeskondadele kui
lasteasutustele ja üldrahvalikele
üritustele. Alkoholiäri
ühes otsas on glamuursed
heategevusüritused ja spon-
sorluse kaunis sära ning tei-
ses otsas seda teatud mõttes
„võimaldavad“ sajad surma-
juhtumid, rikutud lapsepõl-
ved ja kuritegevus.

Andke andeks, kas ma lähen liiale? Kirjutamise hoos ehk paisutan üle? Aga need on faktid – 2000 surma, um-
nast- ja ka teisehävitavalt käituma. See soov on oma-
jagu utoopiline, kuid ju ka meie esiisad kunagi oktoobris unistasid kättesaamatust vabadusest,
et see teoorjus ometi lõppeks. Meie rahva peal olev ike võib taanduda iga indiviidi isiklikul valikul. Vaja on jõudu otsuste tegemiseks.

Alkoholist tulenev sõltuvus on kaugelt suurem probleem, kui me endale tunnistasime julgeme. Tegemist on kasvava ikkega, mida me kaldume õigustama ja ilustama.

nast- ja ka teisehävitavalt käituma. See soov on oma-
jagu utoopiline, kuid ju ka meie esiisad kunagi oktoobris unistasid kättesaamatust vabadusest,

et see teoorjus ometi lõppeks. Meie rahva peal olev ike võib taanduda iga indiviidi isiklikul valikul. Vaja on jõudu otsuste tegemiseks.

Pinnust ja palgist

Suhtlemisest ja selle oskuse arendamise võimalustest on palju raamatuid kirjutatud. Mõned juhtuvad neid lugema, teised mitte. Tavaliselt ei ütle inimene enda kohta „olen hea suhtleja“ või „olen halb suhtleja“. Selle üle isegi ei mõelda. Ehk korraks siis, kui tööpakkumiskuu-lutuses kirjas, et eeldatakse head (või: väga head) suhtlemisoskust. Teiste suhtlemisoskusele hinnangu andmine käib hoopis libedamalt. Eks see ole see vanasõna pinnust ja palgist, olenevalt sellest, kelle silmas see on.

Raamatus „Enesekehtestamine – ei või jah?“ (Toivo Niiberger, Tiiu Urva) arvatakse, et end suhtlemise abil elu ja ümbritseva sidumisel algab edu õigest suhtumisest. Eksimusi märgates on autorid sõnastanud 21 tava-suhtluse kuldreeglit. Küllap kulub igapäev neid kord üle vaadata.

• Kuula teine inimene lõpuni ära.

Inimestel on kalduvus kuulda seda, mida nad tahavad kuulda. Kuulamisoskus on aga arendatav, tuleb vaid veidi vaeva näha.

• Austa enda ja teiste aega.

Ajapuudusega ei tohiks oma tegematajätmissi välja vabandada, küll aga oskamatusega aega planeerida. Ka see on õpitav.

• Hoidu tegemast teiste inimeste kohta põhjalike järeldusi.

Kust võtad õiguse inimesi sildistada? Elukunst seisneb oskuses oma vigadega nii hakkama saada, et jääd ise ellu ja jäävad teised ka.

• Õpi naeratama.

Isegi melanholiik pidavat paari aastaga usutavalt naeratama õppima. Põhjamaalaseks olemine oleks nagu ettekäändeks morn olemisel. Aga siis peaks ju Norras käidama, suunurkad täiesti tagurpidi lõua all ripnemas – ikkagi tõelised põhjamaalased...

• Ära teeskle huvi teise inimese vastu.

Tavaliselt hüüame teineteisest mööda tormates üle öla: „Kuidas sul läheb?“ ja oleme juba minekul... Peatume ehk siis, kui saame vastuseks: „Väga hästi“. See vastus tõmbab tähelepanu, pole tavaline.

• Valeta vähem.

Mida vanemaks saame, seda rohkem oma valedesse usume. Püüaks iga päevaga ühe vale maha jätta...?

• Ära kritiseeri inimest, vaid tema teguviisi.

Tunnustada tuleb inimese tegusid ja ebaõnnestumiste väärilike kriitika ei tohiks küll kedagi pahan-dada. Kui on vaja midagi head öelda, me millegi-

pärast pigem vaikime, aga eksimusi kuuleme veel aastate taha järele hüütavat.

• Kiida kõigi ees ja laida nelja silma all.

Vajab igapäevast elluviimist.

• Kui on karistatud, siis on andestatud.

Aga kus sa sellega – ikka serviti, ikka serviti, nagu siil õpetas Kalevipoega võitluses sortsidega.

• Õpi andeks paluma.

Kahjuks on inimesi, kes oma arust iialgi ei eksi ja arvavad, et aina teised peavad andeks paluma. Teised arvavad end üdini ekslikeks ja peavad seda kõvahäälselt hommikust õhtuni tunnistama. Miks sõidavad suured sulid ikka veel tollas ja väikesed ripuvad võllas?

• Ära tegutse esmavihas.

Siis ei pea tehtud kahetsema. Tark inimene üle kahe korra ühte ja samasse auku (sama reha otsa) ei astu. Eluteel leidub üha uusi ja uusi auke niigi...

• Austa teise inimese personaalset füüsilist ja vaimset ruumi.

Iga inimene vajab oma pinki ja puud, naeru- ja nutunurka, kuhu teised ei tungi luba küsimata. Õpi sellest aru saama ja seda hindama.

• Õpi „ei“ ütlemata.

Õhkupaisatud lubadused teevad sinust teiste silmis blufivenna ja sind ei võeta tõsiselt. Ütle „ei“ – alusta sellega juba homme.

• Püüa teises inimeses leida sinuga ühist, mitte erinevat.

Tolerantsikriis meie ühiskonnas kahjuks pigem süveneb. Kurb, kui opositsioonis ollakse vaid sellepärast. Et kuulatakse teise parteisse, usku, seksuaalsesse erimeelsusesse. Meil on vaja lahendada palju üldinimlikke probleeme, alustades kodust ja kodustest, rahvast ja rahvusest, püüdes olla eurooplased ja maailmakodanikud.

• Ära ole üliinimene.

Asendamatu oled eelkõige oma lähedastele. Ära kardaksid eksida ja vahel ka nõrk olla.

• Hoiu sõpru ja austu vaenlasi.

Õeldakse, et ühel korralikul inimesel on kolm armastavat sõpra ja kolm korralikku vaenlast. Ei teagi, keda rohkem tänada: loorberipärga hoidvaid sõpru või elurutiini rikkuvaid ning olemusvõitlust arendavaid vaenlasi.

• Räägi emakeeles.

Nii saad ise ka aru, mida räägid.

• Oskata vaikida.

Iga mõte ja ütlus vajab laagerdumist. Aga vaikimine on vahel ka valetamine.

Kihelkond oli kokku kutsutud ...

01. oktoobril, kauni sügispäeva hommikul, kogunesid Põltsva kihelkonna eakad Võhma gümnaasiumi ette, et veeta koos üks mõnus päev. Kuna sügistöödest kangeks jäänud ihuliikmed vajavad väikest sirutust, püüdsimegi selle päeva muuta veidi sportlikumaks.

Kell 11 kohtusid kihelkondlased Võhma linna napea Avo Põdraga, kes rääkis linna elust täna ja lähitulevikus.

Gümnaasiumi eest algas väike jalgsimatk, kus Riine Ant tutvustas linna uusi objekte ja sihtpunkte Võhma pärl – parafinist liuväli kaarhallis. Alati rõõmsameelne Peter rääkis kohapeal liuvälja saamisloost ja julgemad tegid uuel väljakul uisutiirudki.

Seejärel taas tagasi, et kohtuda Viljandimaa Puuetega Koja direktor Urve Kimmeli ja Karlanda teatrirahvaga, seekord lasteaias saalis. Kuidas väärilike vananeda ja leida rõõmu igas päevas, selle üle arutles Urve Kimmel koos eakatega. Pärast mõttevahetust esines Puuetega Koja teater

Vaikimisoskuse meisterliku omandamisega on tükki tegu.

• Karda poolikuid lahendusi, aga mitte konflikte.

Lahenduse leidnud konfliktid toovad välja kitsaskohad ja annavad õiged sihid, mis paraku sõlmuvad uutes konfliktides. Kes ütles, et elu peab meelakumina olema?

• Oskata alluda ja juhtida.

Inimkonna võib jaotada agressiivseteks allutajateks ja altruistlikeks allutajateks. Selles kambas on vähemuses olevatel enesekehtestajatel üsna raske. Enesekehtestamine on tava-suhtluses juba samm edasi ja nõuab kõigi eelnevate reeglite omandamist.

• Päevas täita kümme rolli, harva mängida võid lollu.

Rollirepertuaari omandamine on suhtluses juba kolmas mõde. Alusta lihtsamatest rollidest, nagu inimlikuks inimeseks olemine, siis harjuta sõbrarolli, siis abikaasarolli ja vanemarolli. Lohuta, et elustarideks saavad siiski vähesed...

Ehk on nii, et neis reeglites nimetatud õppimise vajadus ongi see, mille kohta öeldakse, et „inimene õpib kogu elu, sureb aga ikka...“. Seepärast ei tasu siiski lootust kaotada – õppimistahet meile!

Luule Tiirmaa
Toivo Niibergeri, Tiiu Urva „Enesekehtestamine – ei või jah?“ (2009) põhjal

Kokkutulnud kihelkondlased kuulavad tähelepanelikult, mida „päälük“ linna tegemistest räägib.

Karlanda suurepärase luulekavaga, mis puudutas tõsiselt pealtvaatajate hinge ja väärilis publiku siira aplausi.

Jälle väike seljasirutus ja gümnaasiumi saalis ootas meid juba joogatreeneri Meeri Kreen. Mis on valu, kuidas alustada mõnusalt päeva, kuidas ennast ise aidata, mida ootab meilt meie keha jne-jne. Terve tund asjalikke näpunäiteid ja soovitusi, et saaksime tunda ennast täisväärtuslikena ja hästi. Kõik löid usinalt kaasa ja kiidusõnu Meeri aadressil

jätub tänaseni. Mis saakski olla tähtsam kui meie tervis ja värske vaim kehas.

Leida Kuld võimaldas päeva jooksul mõõta vererõhku ja andis head nõu.

Kellaosutid olid märkamatuks jõudnud õhtusse ja mõtted liikusid juba koju minekule.

Gümnaasiumi kokk Cilly Sarv oli päeva lõpetuseks küpsetanud ülimalt svad kringlid ja nii me siis ühiselt asusime neid mekkima. Jätkus neid ka kodustele ja naabriperele, kes mingil

põhjusel tervislikust päevast osa võtta ei saanud.

Armas päev oli, arvasid osalejad end koduteele sätides.

Aitäh, Avo Põder, Riine Ant, Leida Kuld, Meeri Kreen, Peter Wüthrich, Cilly Sarv, Veera Essmann, Viljandimaa Puuetega Koda ja kõik osalejad.

Uute kohtumisteni!

Riina Pakane
Kultuurikeskuse
direktor

Võhma kultuurikeskuses 11.11.2011 kell 20.11

Mittesoovitav alla 12-aastastele. Tavapilet 3 eurot
Sooduspilet 2 eurot õpilastele, tudengitele, pensionäridele, ajateenijatele, õpetajatele

Eesti rahva enda tehtud mängufilm

“Ah, pange see maailmalõpp põlema, tead!”

Käes on detsembrikuu ja jõulud, aga väljas lööb päike. Miski on mäda! Maiade kalender ennustab lähenevat maailma lõppu. Nüüd peab igaüks otsustama, kuidas veeta elu viimased päevad. Rait tahab jõuda oma elu-aegse armastatu, Lenna Kuurmaa juurde. Sõber Mihkel peab aga päästma maailma, ohverdades Lenna päikesejumalale. Brenda tahab põgeneda oma diktaatorliku ema eest, kuid teda ajavad taga hullumaja sanitarid. Ervin võidab hunniku raha, aga mõistes, et raha kulutamiseks ei ole enam aega, soovib ta suurest ahastusest surra. Kõikjal üle Eesti valitseb segadus. Aga lootus sureb viimasena ning õnneks saabub ka lõpp...

Maailma esimene ja eestlaste endi valmistatud talgufilm “Täitsa Lõpp” on ilmatu tempoga road-movie läbi Eesti kulgemisest, ogarate inimestega toime tulekust ja armastuse leidmisest.

EPK/ftp:www.filmitalgud.ee
Kasutaja: presskit.filmitalgud.ee
Salasõna: Pre22kit

Tehniline info: 75 min, DCP/Blu-ray/DVD
Tootja/Levitaja: MTÜ Kinobuss
Lisainfo: www.filmitalgud.ee

Kontakt: Lili Pilt, lili@fimalgud.ee, 53324618

Kinodes üle Eesti 11.11.11

Koolikoorem

Oktoober 2011

Kooli tegemised:
http://www.kool.vohma.ee/

Seekord lehes:

Laste raske koorem

Meie aasta õppija

Peet toiduks

Kapsas kadunud

Ja muudki

Mida arvatakse meie õpilaskodust?

Viiime läbi küsitluse, et teada saada Võhma Gümnaasiumi õpilaste ning vilistlaste arvamust meie kooli õpilaskodu kohta. Küsitlesime viite inimest vanuses 14–21.

14-aastane Markus mõõnis, et õpilaskodu on väga vajalik, sest õpilastel, kes elavad Võhmast eemal ning kellel on majanduslikult raske seis, on hea näda-la sees seal elada.

„Esitaks tuleks vaadata õpilase keskmist hinnet ja tuleks uurida ka õpilase käitumist eelmises koolis,“ oli Markkuse ettepanek, kuidas võtta vastu õpilasi teistest koolidest.

Anonüümseks jääda soovivad vastaja ning Markkus lausuvad kui ühest suust, et kord võiks õpilaskodus rangem olla, sest vahel juhtub, et õpilaskodu elanikud ei saa aru, kuidas seal käituda.

Kristi Ennemuist, Võhma kooli vilistlane ning endine õpilaskodu elanik arvas samuti, et õpilaskodu on väga kasulik ja liss, et õpilaskodu elamistingimused on väga head.

Kaks vastanut leidsid, et õpilaskodu võiks olla koolimajast eraldi.

„Õpilaskodu õpilastel oleks rohkem liikumist ning ka nemed peaksid sel juhul talvel soojemalt riidesse panema, et koolimajani kõndida,“ arvasid Manuel Riga ja Kertu-Lilli Meerbach. Samuti ütles Võhma Gümnaasiumi vilistlane Kertu-Lilli, et võrreldes tema praeguse Tallinna kooli ühiselamuga on Võhma kooli õpilaskodus tingimused luksuslikud.

Vastanute arvamustest võime järeldada, et õpilaskodu on vajalik ja kooli mainele kasulik. Vajadusel saavad õpilased asuda kooliajaks elama õpilaskodusse. Kool tagab aga hea ettevalmistuse õpilaste tulevaseks eluks.

Martin Remmer ja
Tauno Rämson
10. klass

Aasta õppija õpetab meie koolis

Septembris pärjati meie õppealajuhataja Luule Tiirmaa maakonna aasta õppija tiitliga.

Kuidas selline tunnus saavutatakse?

Kui sa tegeled erinevate asjadega ja aeg-ajalt ikka midagi õppimas käid, siis võib juhtuda, et keegi märkab seda. Kui märkaja arvab, et oled tubli õppija, siis võib ta sind esitada Aasta õppija kandidaadiks. Neid esitatakse igal aastal üle Eesti. Nende hulgast valitakse iga maakonna õppija ja hiljem kõigi hulgast üks, kes saab Aasta õppijaks (üle riigi).

Kas võib öelda, et õppimine ja uute teadmiste omandamine on sulle nagu hobi?

Võib küll nii öelda. Kuigi õpime iga päev ja ükskõik kus olles, pean vajalikuks ikka aeg-ajalt midagi juhendajate käe all õppida. Iga kord, kui mõnel pikemal koolitusel olen osalenud, siis on lõpuks tunne,

et kui nüüd pääseks, siis kohe natuke aega ei õpiks üldse. Aga nagu see lõpeb, siis tuleb kohe tunne peale, et peaks ikka jälle õppima. Ega ekstra ei otsi, aga kuidagi tuleb see vajadus ja varsti selle järel ka võimalus. Vist on Hiina vanasõna, mis ütleb „kus pole puudu tahtest, seal pole puudu ka võimalustest“.

Kas oled elu jooksul õppinud ka midagi sellist, millega siiani mitte midagi peale pole hakata?

Küll ei tea, et oleks. Mõned asjad on ehk seni lihtsalt vähem kasutatud leidnud. Näiteks läbisin mingil hetkel lilleseadja koolituse. Neid oskusi kasutasin kunstiõpetajana. Olen läbinud hea koolituse meediast. Neid teadmisi kasutan hetkel vaid ise meediat tarbides. Õpetajast arvatakse, et ta õpib kõike vaid selleks, et teistele õpetada. Sugugi mitte. Kõik, mida õpime, kulub ühel hetkel ära, isegi siis, kui me sest ise aru ei saa.

Kas meenub mõni eriline aha-elamus seoses õppimisega?

Ajast, mil alles põhikoolis käisin, mäletan, et õpetaja ütles alati etteütlu ajal „kontrolli, mida kirjutasid“. Praegu ütlevad ka õpetajad nii. Aga sel ajal näritakse tavaliselt pliiatsit või vaadatakse aknast välja. Aga mul tuli järsku (3. või 4. klassis) see arusaamine, mida ta tegelikult ütles – kontrolli ise, vaata, mida kirjutasid. Ja hakkasin alati oma lauseid üle lugema, korduvalt.

Lugesin seni, kuni õpetaja uut lauset ütlemas hakkas. Ja leidsin niimoodi mitmeid vigu üles: mõnel tähel oli kriipsu puudu või oli lause õige määrgiga lõpetamata. Ja oligi aha! Sain aru, et saan oma töö palju paremaks enne, kui õpetaja selleni jõuab.

Kuidas suhtuvad lähedased sellesse, kui Sa jälle midagi uut omandama tormad?

Ma väga ei torma. Vaatamata sellele, et tundub, nagu oleks mul aina tuli takus, ma

tegelikult kaalutlen päris pikalt. Abikaasa on küll alati väga nõus olnud mu otsustega ja ehk isegi veel tagant tõuganud. Poisid noogutavad mõistvalt. Usun, et nad hakkaksid muretsema, kui ma vaikselt kodus oleksin.

On Sul mõni tarkusetera öelda neile, kes kohe üldse mitte õppida ei taha?

Neilt, kes kohe üldse õppida ei taha, tuleks küsida „aga mida sa tahad“. Siis ta ütleb kindlasti midagi sellist, mille peale saame öelda, et see pole ilma õppimata võimalik. Õppimine on nagu sportlaste treeningud. See on pidev tegevus, mis treenib tahet, töökust, kohusetunnet, sihikindlust, avardab mõtlemist. Vaat, neid kõiki on elus vaja. Selleks, et teha kord seda, mida tahad teha. Ja seda treeningut jagub kogu eluks.

Küsitles
Marju Roosileht

Koolikoorem õlgadel

Kooli õpilasesinduse presidendi Erkki Meidla ettepanekul uuris koolilehe toimetuse, kui raske on koorem, mida meie õpilased oma õlgadel kannavad.

Igast klassist läks kaalumisele 3 koolikotti – nii pois- te kui tüdrukute omi. 1.–3. klassini mahtus õigesse kaalu ainult üks 2. klassi koolikott, raskeim kaalus 5 kg, see kuulus 3. klassi õpilasele. Keskmiselt kaalus sel päeval 1.–3. klassi õpilase kott 3,8 kg ja oli seega 800 g lubatust raskem.

4.–6. klassini mahtus üheksast kotist õigesse kaalu kolm kotti ja üks oli nibinabin 100 g raskem. Raskeimaks osutus 4. klassi õpilasele kuuluv 5,7 kg kaaluv kott. Kes-

Koolikoti raskust reguleerib 01.08.2001 jõustunud sotsiaalministeeriumi määrus nr 36 „Tervisekaitseõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“. Selle määruse järgi võib 1.–3. klassi õpilase koolikott kaaluda 3 kilo, 4.–6. klassi õpilase koolikott 3,5 kilo ja 7.–9. klassi õpilase oma 4,5 kilo

miselt ületas 4.–6. klasside kotid lubatud kaalu 400 g.

Päris hästi läks põhikooli vanemal astmel, kus sobivas kaalus kotte oli üheksast kuus. Samas kuulub koolikottide raskusrekord samasse vanuseastmesse, üks 8. klassi koolikott kaalus 7,3 kg. Piltlikult võib öelda, et see õpilane kannab kaasas lisaks oma kottile veel ühte 1. klassi koolikotti. 7.–8. klasside kotid olid keskmiselt lubatust raskemad 300 g, aga selge on, et seda

suurust kergitas just rekordraske koolikott.

Kokkuvõtteks võib öelda, et asi pole väga hull, vähemalt neljapäeviti mitte. Algklassides kipuvad lapsed kogu oma koolivara iga päev kaasas kandma, lisaks veel muid kalliasju. Mõnel lapsel on pinalgi korralliku raamatu mõõtu. Koolikotidki on väga erinevad. Ergonoomiline seljatugevduse ja õlapehmen- dusega koolikott võib tühjanagi olla raskem kui odav õhuke-

sest materjalist kott. Raske on siin seisukohta võtta, mis õige, mis vale.

Selge on see, et koolikotis peavad kindlasti olema samal päeval vaja minevad õppevahendid. Uuele õppekavale üle läinud klassides on ka uusi õpikuid käiku võetud. Need on reeglina välja antud kahes osas ning oma kogult ja kōitelt näevad pigem välja nagu töövihikud. Me võime muretsema küll nende vastupidamise üle, kuid laste koolikotte peaksid nad kergendama tunduvalt. Samuti on mitmetes ainetes kooli rahakotile mõeldes loobunud töövihikutest – sellised otsused samuti kergendavad tegelikult laste koolikotte.

Lapsed ise oma koolikoti raskuse üle eriti ei kurda,

pigem on uhked, et elu nii raske on. Aga kui paarikümne aasta pärast tabab ränk seljavalu, siis ei mäleta keegi enam kooliajal kaasas tassitud koormat.

Visake aeg-ajalt pilk oma laste koolikotti, head lapsevanemad! Vanemad õpilased võiksid seda teha ise – jääb ära hulk tarbetud küsimusi. Tehke üks korralik inventuur, pidage nõu õpetajatega, äkki õnnestub ka vajalike õppevahendite kaalu hajutada.

Marju Roosileht
Kotte kaalusid
Kelli Hramov ja
Otmar Liiver

Kuidas on euro muutnud meie elu

Võhma Gümnaasiumi õpilaste tehtud tänavaküsitluses uuriti viielt inimest vanuses 18–60 eluaastat, kuidas on euro muutnud nende elu.

60-aastase pensionäri Evi arvates on euro hindu tõstnud ja rahaga peab rohkem arvestama. Vanaproua arvates on sente liiga palju ja see häirib väga. Lisaks arvas Evi, et kroon oli parem, sest poes sai sama raha eest rohkem.

„Pangaarvel on nii väike number, sente on ka rohkem ja rahakott raskem,“ arvas 22-aastane Lii. Talle tundub naljakas, et sentide eest saab palju rohkem osta kui varem. Ka tema arvates oli kroon etem, sest see oli oma raha. „Kuid raha on raha,“ ütles Lii.

Töötu 35-aastane Diana ütles väga kindlalt, et euro tõstis hindu. „Riiete taskud tahavad müntide raskuse

all katki minna, sest sente ja münte saab poest väga palju,“ ütles Diana. Inimestel võtab euroga harjumine aega. Ka Dianale meeldis kroon rohkem, sest eurod on tema meelest inetud rahatahed. „Mulle meeldib, kui on oma keel, riik ja raha,“ lausub ta lõpetuseks.

Võhma Gümnaasiumi 12. klassi õpilase Mareki arvates kulub raha rohkem. Naljaga pooleks ütles ta, et euro

on taara hinda tõstnud, aga tanklas läheb rohkem raha, sest väikseim, millega maksta saab, on 5€. Ka talle meeldis kroon rohkem, sest rahad olid ühesuurused ja sente vähem.

„Minu arvates pole euro tulek midagi muutnud ja raha on raha,“ arvas firma-juht Andrus. Erinevalt teistest meeldis temale euro rohkem, sest nüüd on ma-

jandus kindlam. Ka elatus- tase on tema arvates tänu eurole tõusnud.

Kokkuvõtteks võib järeldada, et vastajad eelistasid krooni ja nende arvates on euro tulek kaasa toonud hinnatõusu. Sentidega arveldamist peetakse tülikaks.

Andris Sild
Raido Remmer
10. klass

LOODUSNURK

Punapeet

Punapeet pärineb Vahe-meremaadest, kultuurtaimeks kasvatati ta mitu sajandit e.m.a. Söögipeedil on palju häid omadusi. Peet on üks parimaid organismi puhastajaid ja immuunsussüsteemi tugevdajaid. Peedil on kõrge antioksidantide sisaldus ning see hoiab eemal mitmesuguseid haigusi. Peet ergutab vereringet, soodustades vereloomet, puhastades ja tugevdades verd. Punapeedi raua- ja loodusliku suhkru sisaldus tugevdab organismi ning arvatakse, et see parandab ka mälu ja kontsentratsioonivõimet. Peet on küll looduslikult magusa maitsega, kuid üllatavalt madala kalorsusega. Kasulikest vitamiinidest ja mineraalainetest sisaldab peet beetakarotiini (mis ainevahetuse käigus

muutub A-vitamiiniks), B6- ja C-vitamiini, foolhapet, mangaani, kaltsiumi, magneesiumi, rauda, kaaliumi ja fosforit. Palju on ka süsivesikuid.

Punapeet kaitseb paljusid elutähtsaid organeid, tugevdab neerude, sapipõie ja maksa tööd, takistab neerukivide tekkimist. Peet on looduslik põletikuvastane vahend.

Punapeet võib olla lame- ja ümara või pikliku kujuga. Mugul kerkib kasvades osaliselt mullast välja, sest juurikas moodustub nii varre alumisest osast kui ka juurest. Lisaks traditsioonilisele peedile tuntakse ka valget, kollast ja triibulist peeti, mille viljaliha on punavalgetriibuline.

Peeti võib kasutada mitmetes roogades, tavaliselt

keedetuna, kuid seda võib panna riivitult või viilude- na ka toorsalatitesse. Lisaks juurikale võib toiduks tarvitada ka peedi noori lehti ja lisada neid näiteks salatitesse.

Jenny Vösa ja
Kristiina Jaanus
8. klass

Peedi toorsalati retsept

200 g peeti,
1 õun,
sidrunimahla,
soola, suhkrut, 1 sl õli

Peet ja õun riivida ning segada ülejäänud ainetega.

Õpetajate päev metsas

Õpetaja Kaie Aab ütles:

„Täna lusti saab!
Teeks nüüd nalja õige vähe!
Ajaks luuletuse pähe!“

Selle peale ütles Pilvi:

„Taevas pole üldse pilvi!
Kui nüüd läheks metsateeni,
õpiks tundma söögiseeni!“

„Metsas peale tuleks luule!“
Seda arvas Tiirmaa Luule.
Maila, musa õpetaja
ütles: „Noote oleks vaja.“

Kätte võttis suure lasso
õpetaja Alar Assor.

„Kui sa oled õige mees,
siis sa jooksed elu eest!“

Aga õpetaja Toomas
tuli meile puitu tooma.

„Kõik siis lendaks täitsa uppi!
Kulbita ei sööks me suppi!“

Lilled peos nüüd künkalt alla
astus õpetaja Allas.

Silmi sukalt maha neli
ajas õpetaja Heli.

Sest, et näpu vahel kaabel
ilmus välja Valdis Naaber.
Männik hüüdis: „Pane maha!
Ei ma pauku kuulda taha!“

Füüsik Aver arvas siis:
„Ohtlik pole teguviis!“

„Joo sa piima ohtra meega!“
nõu siis andis Ave Leetna.

„Plikad, kena kohakene,
materjali natukene!“
poetas sõna sekka Ene.
„Nii ei saa!“ nüüd hüüdis Kairi.
„Mehed austama peaks naisi!“

„Ärge tundke hingepiina!“
hüüdis õpetaja Riina.

„Kunagi ei ole hilja!“
arvas õpetaja Silva.

„VAATKE,
TAEVAS LENDAB TUVI!“
hüüdis õpetaja Püvi.

Mihkel Prantsus
11. klass

Tsitaat

Kõik need aastad, mis mina olen koolis käinud, on seal olnud sama süsteem: mina – õpilane ja keegi teine – õpetaja. Kõik päevad ei ole vennad. Nii mõnigi hommik tunnen vastikust kooli vastu, mõtlen läbi kõikvõimalikud mittetulemise variandid ja lõpuks ajan ennast puhtalt kohusetundest voodist välja. Aga mitte ühelgi korral ei ole ma ennast tabanud mõttelt: huvitav, mis tundega minu õpetaja ennast täna hommikul üles ajab? Millegipärast arvavad õpilased, et pedagoogid tulevad iga päev kuratliku rõõmu ja õela irvega kooli, et laste elu võimalikult võimatuks keerata. Aga õpetaja on ka inimene. Kurb, et sellest aru saamiseks kulub tihti peale 12 aastat.

Martin Männik
12. klass

koolidirektorina õpetajate päeval

Puu- ja köögivilja nädala viktoriini tulemused

5.–7. klass

I koht – Ines Safjanova, Sandra Ilmjärv (6. klass)

II koht – Carolyn Puiste, Kaile Eiert (5. klass)

III koht – Darina Vidanova, Kimberly Kürsa, Älys Tauts (5. klass)

8.–9. klass

I koht – Agnes Alas, Viktoria Kirpu, Hanna Kata Norma (9. klass) – eriti tublid, hästi vormistatud

10.–12. klass

I koht – Targo Tiirmaa, Jorgen Vösa, Rainer Kongas (11. klass)

II koht – Erkki Meidla

Kuhu kadus porgand-peet?

Alates augusti algusest kuni septembri alguse- ni varastati meie kooli aiast suures koguses erinevaid köögivilju. Aiast kadusid I poolaastaks laste toiduks arvestatud peedid, kabatšokid, kõrvitsad ja kolme kuu varu peakapsast. Võetud on ka küüslauku ning tervelt 5 m tillipeenart on lagedaks tehtud. Ainuke, mida hooltsad aiakoristajad ei puutunud, oli punane kapsas.

Kui küsisime majandusjuhataja Ene Kohala käest, kas õpilaste koolilõuna sel-

lise varguse läbi kannatab, vastas ta, et laste toidulaud vaesemaks ei jää, koolil lub aga rohkem raha, sest nüüd peab samad köögiviljad ostma.

Varga kohta arvas Ene Kohala, et tegu on olnud täiskasvanud inimesega, sest peenarde vahel oli suuri jalajälgi. „Küllap see kaup kõik kellegi toidulauale läks,“ arvas ta.

Rahalist kahju ei oska Ene Kohala praegu hinnata, samuti ei oska kedagi kindlat varguses kahtlustada. Ümb-

ruskonna inimesed ei ole midagi kahtlast tähele pannud. Siiski ei olnud kooliaed sel suvel ainuke varguse all kannatanud peenramaa, ka teistest aedadest Võhmas on köögivilju kaotsi läinud.

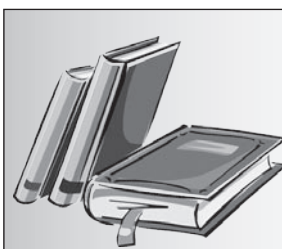
Politsei soovitas juhtunust kuuldes kooli aeda üles panna kaamerad.

Kelli Hramov

10. klass

Otmar Liiver

7. klass

Kirjandustuur 2011

Võhma Gümnaasiumi aulas kolmapäeval, 2. novembril 13.45 kohtuvad kuulajatega Maarja Kangro, Rein Pöder, Maire Liivamets, Tarmo Teder ja Maimu Berg.

Oodatud kõik huvilised!

HUVIRINGID

Ringi nimetus	Osalejad	Toimumise aeg	Toimumise koht	Juhendaja
Kunstiring	1.–4. kl	Esmaspäev 12.50–14.30	Kunstiklass (202)	Maire Morev
	5.–9. kl	Neljapäev 13.45–14.30	Kunstiklass (202)	Maire Morev
Draamariring	5.–12. kl	Esmaspäev 14.40–16.00	Algklasside korrus	Tiina Tart
	1.–4. kl	Teisipäev 12.50–13.35 Neljapäev 12.50–13.35	Algklasside korrus	Tiina Tart
Muusikaring	1.–5. kl	Esmaspäev 14.30–15.15	Muusikaklass (116)	Maila Juudas
Kotivabrik (näputöö)	4.–9. kl	Teisipäev 13.45–17.00	Käsitööklass (212)	Heli Lehis
Solistide ring #		Teisipäev 13.45–14.30 16.55–17.40		Maarika Reimand
Puutöö	5.–9. kl	Teisipäev 13.45–15.00 Kolmapäev 14.40–15.30	Tööõpetuse klass	Toomas Israel
	4. kl	Neljapäev 11.55–13.00	Tööõpetuse klass	Toomas Israel
Kooliõhe toimetuse	7.–12. kl	Teisipäev 14.40–15.30	Raamatukogu	Marju Roosileht
Maleriring	1.–9. kl	Teisipäev 14.40–15.30	Käsitööklass (212)	Teele Vahtra
Saksa keele klubi	3.–9. kl	Kolmapäev 14.35–15.30	Vene/saksa keele klass (310)	Silva Murik
Rahvatants *	2. kl	Kolmapäev 15.30–16.30	Aula	Cilly Sarv
	5.–6. kl	Kolmapäev 16.30–17.30	Aula	Cilly Sarv
Mudelism		Reede 13.30–15.00	Tööõpetuse klass	Rein Bergmann
Tantsuring ~	8.–10. kl	Esmaspäev 15.30–17.00 Neljapäev 15.30–17.00	Aula	Ketlin Allmaa

* ei ole sõlmitud lepingut, läbiviija tegutseb vabatahtlikuna

~ ei ole sõlmitud lepingut, osalejad maksavad ise

muusikakooli tegevuse lisa

Lisainfo õppealajuhatajalt telefonil 437 7747

TEGEVUSED SPORDIHOONES

Ringi nimetus	Osalejad	Toimumise aeg	Toimumise koht	Juhendaja
Spordiring	1.–4. kl	Teisipäev 14.30–16.00	Spordihoone saal	Tiia Püvi
	1.–4. kl	Reede 13.30–14.15	Spordihoone saal	Alar Assor
Spordiring	5.–9. kl	Teisipäev 14.30–16.00	Spordihoone	Alar Assor
	5.–9. kl	Reede 14.15–15.00	Spordihoone saal	Alar Assor
Lasteaia sport	Lasteaialapsed	Teisipäev 16.00–17.00	Spordihoone	Alar Assor
	Lasteaialapsed	Kolmapäev 16.00–17.00	Spordihoone maadlusaal	Alar Assor
Saalihoki		Teisipäev 18.00–19.30	Spordihoone saal	Alar Assor
Käsi- ja võrkpall		Kolmapäev 14.30–15.30	Spordihoone saal	Tiia Püvi
		Kolmapäev 15.00–17.00	Spordihoone saal	Tiia Püvi
Jalgpall *		Esmaspäev 16.00–17.30 Neljapäev 15.30–17.00	Spordihoone saal	Tauno Rämson
		Esmaspäev 17.00–18.30 Teisipäev 17.00–18.30 Neljapäev 17.00–18.30 Reede 17.00–18.30	Spordihoone	Hannes Männik

* ei ole sõlmitud lepingut, läbiviija tegutseb vabatahtlikuna

Muude treeningrühmade kohta info spordihoone administraatorilt telefonil 5300 0472 ja <http://www.kool.vohma.ee/>

SPORDIST

Petank Võhmas 2011. a suvel

Septembri lõpuga sai läbi ka selle aasta petangihooaeg. Triode 5. etapp lükkas paika üldjärjestuse. Parim oli **võistkond Oksad** (Angelika Roosioks, Ilmar Roosioks, Raivo Ignatov). Teise koha pälvis **võistkond Vennad** (Annika Alliksaar, Rein Alliksaar, Aare Alliksaar). Kolmandaks jäi **võistkond Prenton** (Maila Meltsas, Ago Vingissar, Siim Vingissar), seda eeskätt tänu edule esimestel etappidel.

Individuaalvõistluses saavutas sel suvel üldkokkuvõttes esimese koha **Rein Alliksaar**. Teine koht läks **Raivo Ignatovile** ja kolmas **Ilmar Roosioksale**. Tuleb jälle tunnistada, et konkurents on tugev, sest kõigil viiel etapil oli erinev võitja.

Sel hooajal sai korraldatud ka katsevõistlus paaridele. See osutus väga tasavägiseks. Võrdsete punktide ring andis esikoha **Rein ja Aare Alliksaarele**. Teiseks tulid **Ilmar Roosioks ja Ivan Ignatov** ning kolmandaks jäid **Raivo Vares ja Mati Tiirmaa**.

Nagu juba tavaks saanud, said parimad oma autasud kätte Võhma kohvikus, kuhu olid sealseid virgad töötajad laua katnud. Hooaeg võeti kokku sõbralikus vestlusringis, kus tehti ka huvitavaid ettepanekuid edaspidiseks.

Täna korraldajana kõiki toreda suve eest.

Mati Tiirmaa

Võhma Gümnaasiumi spordihoones toimuvad treeningud järgmiselt:

Esmaspäeviti	19.30–21.00	Võrkpall
Teisipäeviti	19.30–21.00	Jalgpall
Kolmapäeviti	19.30–21.00	Korvpall
Neljapäeviti	19.30–21.00	Eraldatud aeg naistele
Reedeti	19.30–21.00	Jalgpall
Laupäeviti	Treeningud kokkuleppel administraatoriga	
Pühapäeviti	Suletud või võistlused kokkuleppel administraatoriga	

Muudel aegadel tegutsevad spordihoones Võhma Gümnaasiumi spordiringid. Spordihoones avatud ka jõusaal! Info spordihoones toimuva kohta saab spordihoone administraatorilt telefonil 5300 0472.

Spordirahva tänuavaldus!

Täname finantseerimisasutust Ferratum Estonia, kes 1000 euroga toetas linna korvpalliväljaku kaasajastamist. Rohkem infot meid aidanud firma kohta nende kodulehel www.ferratum.ee.

SK Võhma

Mati

Eas parimas mees, pool elu on ees. Teoks unelmad tee – palju edu Sul teel!

Spordiklubi Võhma õnnitleb oma tublit, aktiivset petangi läbiviijat

Mati Tiirmaad 50ndal juubelil.

Linnajooks 2011 andmed

Jrk. nr	Nr	Nimi	Aeg	
1	860	Andi Linn	10.58,5	
2	916	Sander Virgla	11.25,0	
3	865	Magnus Tiitus	12.04,0	
4	856	Enno Rohelpuu	12.05,6	
5	915	Raido Remmer	12.19,3	
6	899	Argo Ploom	12.34,5	
7	918	Janek Mitri	12.38,3	
8	832	Viljo Prantsus	13.02,6	
9	858	Virgo Õitspuu	13.43,6	
10	869	Kristo Koort	13.54,5	
11	826	Armand Kuld	14.14,3	
12	912	Ragnar Ploom	14.15,4	
13	846	Eva Püvi	14.20,5	
14	853	Jaanus Kuld	14.21,4	
15	898	Helar Põldma	15.10,7	
16	855	Mihkel Rohelpuu	15.14,9	
17	846	Laura Püvi	15.21,5	
18	913	Raiko Valo	15.30,8	
19	914	Rauno Valo	15.36,4	
20	840	Silver Virgla	15.45,1	
21	911	Timo Roosi	16.10,9	mittearvestatud
22	1026	Stefan Tschanz	16.20,9	
23	922	Andrus Meidla	16.25,8	
24	876	Kardo Karu	16.28,2	
25	903	Kristo Kalistratov	16.30,8	
26	904	Andre Alliksaar	16.31,6	
27	897	Tauno Rämson	16.32,3	
28	998	Riho Nõmmik	16.37,2	
29	910	Grete-Liis Kändma	17.01,1	
30	862	Josia Wüthrich	17.18,8	
31	902	Rando Piirsalu	17.19,6	
32	906	Rainer Valo	17.20,4	
33	907	Getter Roosna	17.26,3	
34	894	Kaiti Vindi	17.43,9	
35	803	Anneli Rikk	17.44,7	
36	859	Annika Kaup	17.53,7	
37	993	Sibille Tschanz	18.01,9	
38	868	Liis Koort	18.05,7	
39	908	Kirsika Tõruvere	18.12,1	
40	895	Viigi Kipper	18.14,7	
41	905	Rainer Kongas	18.37,2	
42	851	Liis Hunt	18.48,9	
43	836	Kairi Vindi	18.54,6	
44	837	Kristi Vindi	18.55,0	
45	878	Merike Karu	19.03,4	
46	863	Ülle Helü	19.06,3	
47	884	Kersti Kürsa	19.39,0	
48	870	Keiro Karu	19.39,4	
49	849	Ruth Getrud Rass	19.51,9	
50	896	Kevin Aas	20.22,0	
51	992	Eleri Kuld	20.45,6	
52	830	Cilly Sarv	21.15,3	
53	848	Kelli Randmäe	21.55,4	
54	996	Kim Wüthrich	22.43,1	
55	1027	Anne Särg	22.55,8	kepikõnd
56	925	Milvi Meidla	23.26,4	
57	926	Henno Meidla	23.57,0	
58	917	Riine Ant	27.52,5	kepikõnd
59	814	Sven Lindau	28.54,3	
60	828	Egert Sarv	28.57,4	
61	806	Tõnis Lindau	28.58,1	
62	804	Katre Saar	29.01,2	
63	882	Asta Laas	29.59,3	kepikõnd
64	991	Eneliis Kertu Kuld	30.16,2	
65	995	Küllli Kuld	30.17,9	kepikõnd
66	994	Ülle Kuld	30.24,1	kepikõnd
67	847	Tuuli Randmäe	31.04,3	
68	833	Pärli Randmäe	31.06,1	
69	834	Elna Randmäe	31.06,8	
70	999	Peter Wüthrich	32.15,6	

GLASAKEN
Me armastame aknaid!

Nüüd aknad ainult 2 nädalaga!
Sissemakse ainult 30%
Pensionäridele lisaallahindlus
Ainult meil saad lepingu sõlmida kontorisse tulemata!
Ainult meil kaasa kingitus

aknad tehase hinnaga!

Viljandi müügiesindus: Kauba 10
Avatud: E-R 9-17
viljandi@glasaken.ee
tel/faks: 433 4272
mob: 58 00 2100

www.glasaken.ee

VÕHMA KRISTLIK KOGUDUS

OLED SÜDAMEST TERETULNUD MEIE PÜHAPÄEVASTELE TEENISTUSTELE, MIS TOIMUVAD IGAL PÜHAPÄEVAL KELL 18.00 KULTUURIMAJAS. SAMAL AJAL TOIMUB LASTELE KA PÜHAPÄEVAKOOL.

Piiblitund toimub igal kolmapäeval kell 18.00 aadressil Koidu 9.

Lasteklubi toimub 30. oktoobril, 13., 27. novembril kell 15.00 kultuurimajas.

Noorteklubi toimub igal neljapäeval kell 19.00 aadressil Koidu 9 (12+ aastastele).

TÄPSEM INFO: SIMON & HELOISE TEL 436 4244

Silmarõõm

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK 03. novembril 2011 kella 10-st Võhma Linnavalitsuse I korruse saalis

Nägemisteravuse kontroll maksab 6.40 €. Prillitellijale on kontroll TASUTA.

INFO ja etteregistreerimine telefonil 437 7228.

ÕÜ SILMARÕÕM pakub võimalust kontrollida nägemisteravust ja tellida vastavalt sellele prille.

PAKUME Prilliraamid:
* plastikraamid alates 15.90 €
* metallraamid alates 41.90 €

Prilliklaasid:
* mineraalklaasid alates 26.90 €
* plastikklaasid kõvapinnaga alates 26.90 €
* plastikklaasid arvutikaitsega alates 39.90 €
* õhendatud plastikklaasid alates 59.90 €
* bifokaalsed prilliklaasid alates 54.90 €

Pensionäridele prillide tellimisel hinnasoodustus -10%

Prillid saadame kahe nädala jooksul posti teel. Postikulu maksame meie.

